

Studija uticaja uticaja na životnu sredinu rudnika zlata i bakra Čukaru Peki u vlasništvu kineske Zijin Mining Grupe predstavljena je građanima Bora.

“Kao rođeni Boranin i stručnjak za oblast rudarstva koji je četrdeset i dve godine radio u rudniku RTB Bor i bio sav taj period usko vezan za oblast podzemne eksploatacije, moja obaveza je bila da sugrađanima kažem šta mislim o ovom projektu, a o čemu sam obavestio zvanično i resorno Ministarstvo za zaštitu životne sredine. Na kraju, i kao narodni poslanik koji je dobio podršku sugrađana, moja dužnost je da zastupam interese ovog kraja.” navodi Dr Branislav Mihajlović, inženjer rudarstva i narodni poslanik u Skupštini Srbije koji je I uputio primedbu ministarstvu u januaru 2019, a koja se odnosi na metodu otkopavanja, a koja je usvojena.

Umesto ranije previđene metode otkopavanja rude sa zarušavanjem, kineski vlasnik je usvojio metod (dve varijante) otkopavanja sa očuvanjem površine terena iznad rudnika. To je odluka od krucijalnog strateškog značaja, kako po budući razvoj rudnika, tako i po lokalnu i širu društvenu zajednicu.

“Izbegnuta je degradacija površine terena u velikom obimu i stvaranje nenadoknadive i nepopravljive štete u okolini rudnika. Takvom odlukom je u ekološkom smislu projekat iz oblasti rudarenja sa nepopravljivom štetom preveden u oblast rudarenja sa štetama koje se mogu smanjiti i popraviti u značajnoj meri. Na taj način se širom otvaraju vrata da se usklade interesi i izgradi harmoničan odnos između vlasnika rudnika - kineske kompanije Zijin Mining Grupe, lokalne zajednice i države.”, ističe Dr B. Mihajlović

Kompenzovati štetu lokalnom stanovništvu

Od promene koncepta otkopavanja i usvajanja metode sa očuvanjem površine terena, najveću korist će imati lokalno stanovništvo tri sela (Brerstovac, Slatina i Metovnica) u čijem ataru će biti izgrađen rudnik. Poznato je da se broj stanovnika u ovim selima ubrzano smanjuje iz godine u godinu.

Neoprezna, nesmotrena izgradnja rudnika, bez mnogo obzira na ekološke posledice po lokalno stanovništvo, kao što je to bio slučaj sa prethodnim konceptom otkopavanja sa zarušavanjem površine, već ionako očigledne negativne procese bi rapidno ubrzalo. To se, jednostavno, nije smelo dozvoliti. I stoga je pozdravljena odluka o otkopavanju sa očuvanjem površine.

Studija je dobro obradila sve potencijalne štetne uticaje i dala rešenja za njihovu eliminaciju, ublaženje i smanjenje. Vrlo je realno da se sve te mere, uz dobru organizaciju i saradnju rudnika sa lokalnim stanovništvom mogu realizovati. Ako se to postigne uspostaviće se harmonija odnosa, što je sasvim sam siguran, dugoročni interes obe strane. Posebnu pažnju

treba posvetiti vodotokovima i hidrološkoj situaciji na terenu. Zatim, kompenzaciji evidentnih šteta koje će trpeti lovci, pčelari, povrtari i stočari od eventualnih presušivanja bunara i sl. Sanacija tih posledica je za kompaniju mali i sitan trošak i napor, ali za lokalno stanovništvo je to od presudne važnosti jer „Kad miš nagazi slona on to i ne oseti, ali kad slon nagazi miša, to mnogo boli“.

Lokalno stanovništvo takođe treba biti u apsolutnom prioritetu prilikom zapošljavanja. Odmerenom i dobro planiranom politikom zapošljavanja degresivni trendovi lokalnog stanovništva bi se mogli zaustaviti i čak preokrenuti. To bi bio najveći uspeh u socijalnoj komponenti projekta i tome treba težiti.

Druga značajna prednost navedena u studiji je primena flotacijske jalovine za zasipavanje otkopanih prostora u rudniku. Na taj način će se količina flotacijske jalovine koja će se odlagati na površini terena svesti na samo 30 % od ukupne količine (po prethodnom konceptu na površini se odlagalo 100 % jalovine), dok će ostalih 70 % biti vraćeno u rudnik i time će se očuvati površina terena. Tako se postiže dupli ekološki efekat - i čuva se površina terena od zarušavanja i smanjuje se degradacija površine na prostoru odlaganja jalovine.

Prisustvo arsena u koncentratu i opasnost od njegove prerade u borskom metarulškom kompleksu

Studija ima i jednu značajnu negativnu ekološku komponentu, koja se lako može (i treba) izbeći: predviđa preradu dela proizvedenog koncentrata u borskom metalurškom kompleksu, što može izazvati neželjene ekološke posledice.

Svetska iskustva stečena preradom rude bakra sa povišenom količinom arsena govore da se količina arsena u koncentratu prilikom flotacijske prerade povećava i do deset puta. Zbog toga treba učiniti napor da se u postupku prerade rude koncentracija arsena svede u ekološki prihvatljive okvire.

“Sugerišem i da se prilikom planiranog proširenja metalurških kapaciteta jedan deo osposobi za ekološki prihvatljivu preradu koncentrata sa povišenim sadržajem arsena. Zbog izuzetnog značaja na širu društvenu zajednicu smatram da je sa ovakvim konceptom potrebno upoznati javnost.”,zaključuje Dr B.Mihajlović

Izvor: novaekonomija.rs